

Uspješnost implementacije programa odgađanja ranog pijenja kod mladih u Hrvatskoj

Stručna rasprava *Uspješnost implementacije programa odgađanja ranog pijenja kod mladih u Hrvatskoj* održana je 12. svibnja na Školi narodnog zdravlja *Andrija Štampar* Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u organizaciji Hrvatske mreže zdravih gradova, a prezentirala je šest županijskih programa među kojima su bili BUBA, Training životnih vještina, PATHS-RASTEM i drugi.

Prikazani su modeli dobre prakse Krapinsko-zagorske županije o kojima su izvijestili Svetislav Joka i Nataša Koražija, Međimurske županije o kojima je govorila Dijana Uvodić-Đukić, Primorsko-goranske županije o kojima je referirao Darko Roviš, zatim Zadarske županije s kojima su sudionike stručne rasprave upoznale Jelena Čosić Dukić i Marija Škrgatić, pa Dubrovačko-neretvanske županije na kojea je upozorila Matija Čale-Mratović te Istarske županije o kojima su govorile Sonja Grozić-Živolić i Josipa Bašić.

Predstavnice Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, predvođene Ivanom Pavić Šimetnin, prezentirale su nacionalni projekt *Prevenције pijenja alkohola u mladosti Zdrav za 5*.

Stručnom raspravom moderirale su prof. dr. Selma Šogorić i prof. dr. Vlasta Rudan, a raspravu *Kako djelovati zajedno ili Definiranje mehanizama suradnje različitih upravnih razina pri odabiru i implementaciji javnozdravstvenih intervencija* vodile su prof. dr. Gordana Pavleković i dr. sc. Ivana Pavić Šimetin.

U raspravi je Selma Šogorić upozorila na važnost razmjene informacija i mišljenja između javnozdravstvenih eksperata i političara te na vertikalno i horizontalno povezivanje i međusektorsku suradnju koja osigurava i adekvatno financiranje projekata u interesu zajednice u cjelini, a Matija Čale-Mratović istaknula da na stručnoj raspravi nema predstavnika školstva koji su nezaobilazni segment u provedbi prevencije ranog pijenja kod učenika. Mladen Mavar ukazao je da često u nekim sredinama postoji otpor utjecajima „sa strane“ i nezainteresiranost za provedbu programa, Darko Roviš na ulogu državnih struktura u prepoznavanju i prenošenju kvalitetnih lokalnih programa u druge sredine, a Miho Katičić kako se ne smije čekati da mladi dođu do nas, nego im ići u susret i prepoznavati na vrijeme njihove potrebe.

Vlasta Rudan smatra da je dio suvremenog dječjeg i mladenačkog uzrasta prevulnerabilan, da su mladi često u strahu od mogućih povrijeđenosti pa se brane zatvaranjem i izolacijom. Tomu svakako pridonosi život obilježen nedostatkom druženja i njegovo zamjenjivanje virtualnim vezama, ali i nedostatak ispravne valorizacije i niveliranja. U našem društvu i školskom sustavu danas bujaju odlikaši, a kad ih je tako mnogo, valja se zapitati tko su prave vrijednosti. Izlaz se često traži u bježanju od stvarnosti, a alkohol i drugi opijati su „pomoć“ pri tome. Iva Josipović naglašava važnost kontinuiteta provedbe programa, a Josipa Bašić neophodnost uzajamnog informiranja koje pomaže u prepoznavanju programa koji odgovaraju pojedinoj sredini.

U raspravi je bilo govora i o šumi programa koji se često preklapaju, a autori su ponekad izrazito netrpeljivi prema konkurenciji, o zbunjenosti pred takvom navalom i potrebi koordinacije na nacionalnoj i lokalnoj razini, nužnosti provjere stvarnih vrijednosti predavača i voditelja, ali i o uvažavanju ideja koje dolaze od strane djece i mladih pa ih valja uobličiti i uspostaviti i početi primjenjivati. Konačno, pri stvaranju programa treba svakako izbjeći veliko patroniziranje odraslih i oslanjati se u većoj mjeri na vršnjačko znanje koje je daleko bliže mladima.

Ovakav oblik razmjene mišljenja ocijenjen je kao vrlo koristan pa valja uskoro očekivati slične stručne rasprave i o drugim temama od zajedničkog interesa.

Duško Popović

popovicdusko@yahoo.com

